

การประมงเคยขายฝั่งทะเลตะวันตกของอ่าวไทยจะได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ เริ่มต้นตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ (สมนึก ใช้เทียมวงศ์ และขวัญไชย อยู่ดี, 2525)

ไมซิดมักอาศัยอยู่บริเวณหาดทรายมากกว่าหาดโคลนหรือเลน และเป็นบริเวณที่มีการแลกเปลี่ยนก๊าซสูงๆ หรือบางชนิดพบได้ตามบริเวณปากแม่น้ำ เช่น *Acanthomysis thailandica*, *Notacanthomysis hodgarti* และ *Mesopodopsis orientalis* ซึ่งพบจากหาดเลนบริเวณเมืองใหม่ จังหวัดชลบุรี และบริเวณปากแม่น้ำบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา (Murano, 1986; Fukuoka and Murano, 2000) และ *Rhopalophthalmus phyllodus* พบจากบริเวณจังหวัดสุราษฎร์ธานี ส่วนชนิดใหม่ของโลกที่พบจากบริเวณหาดทรายแควและอ่าวพร้าว ของเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง 1 ชนิด คือ *Nipponomysis patula* รายงานโดย (Fukuoka and Pinkaew, 2003) สมนึก ใช้เทียมวงศ์ และขวัญไชย อยู่ดี (2525) ได้ศึกษาการประมงเคยในอ่าวไทย และเคยที่พบมี 8 ชนิด ซึ่งจัดอยู่ในสกุล *Acetes*, *Lucifer*, *Mesopodopsis*, *Acanthomysis* และ *Rhopalophthalmus* และ Pinkaew and et al. (2000) ทำการสำรวจเคยจากบริเวณหาดทรายและจากแนวปะการังบริเวณเกาะต่างๆ ในอ่าวไทยพบไมซิด 13 สกุล 17 ชนิด จากรายงานของ Nakasone and et al. (1986) ได้ศึกษาองค์ประกอบชนิดของ decapod crustaceans ที่สัมพันธ์อาศัยอยู่กับปะการังในอ่าวไทย พบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนชนิด จำนวนตัว และพื้นที่อาศัยคือ ขนาดของปะการังโดยพบ decapod กับปะการัง โดยพบ decapod จำนวน 26 ชนิด ใน *Pavona* และได้พบว่าชุมชนของ decapod บริเวณเกาะค้างคาวมีความซับซ้อนมากกว่ารวมทั้งฝั่งทะเลอันดามันนั้นมีการสำรวจชนิดของไมซิดจากบริเวณหาดทรายและเกาะต่างๆของจังหวัดภูเก็ต พบไมซิดทั้งสิ้น 37 ชนิด (Fukuoka and Murano, 2002) อีกด้วย

ดังนั้นเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษาวิจัยในภายหน้าและมีคู่มือในการจัดจำแนกชนิดของโคฟีพอดเพิ่มขึ้น จึงเห็นควรที่จะมีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับโคฟีพอด และตัวอย่างที่ศึกษานั้นภายหลังจากการจัดจำแนกแล้วทำการจัดเก็บไว้ที่สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเลเพื่อเป็นข้อมูลอ้างอิงของพิพิธภัณฑ์อ้างอิงวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพาต่อไป

อุปกรณ์และวิธีการ

การกำหนดพื้นที่ และสถานี

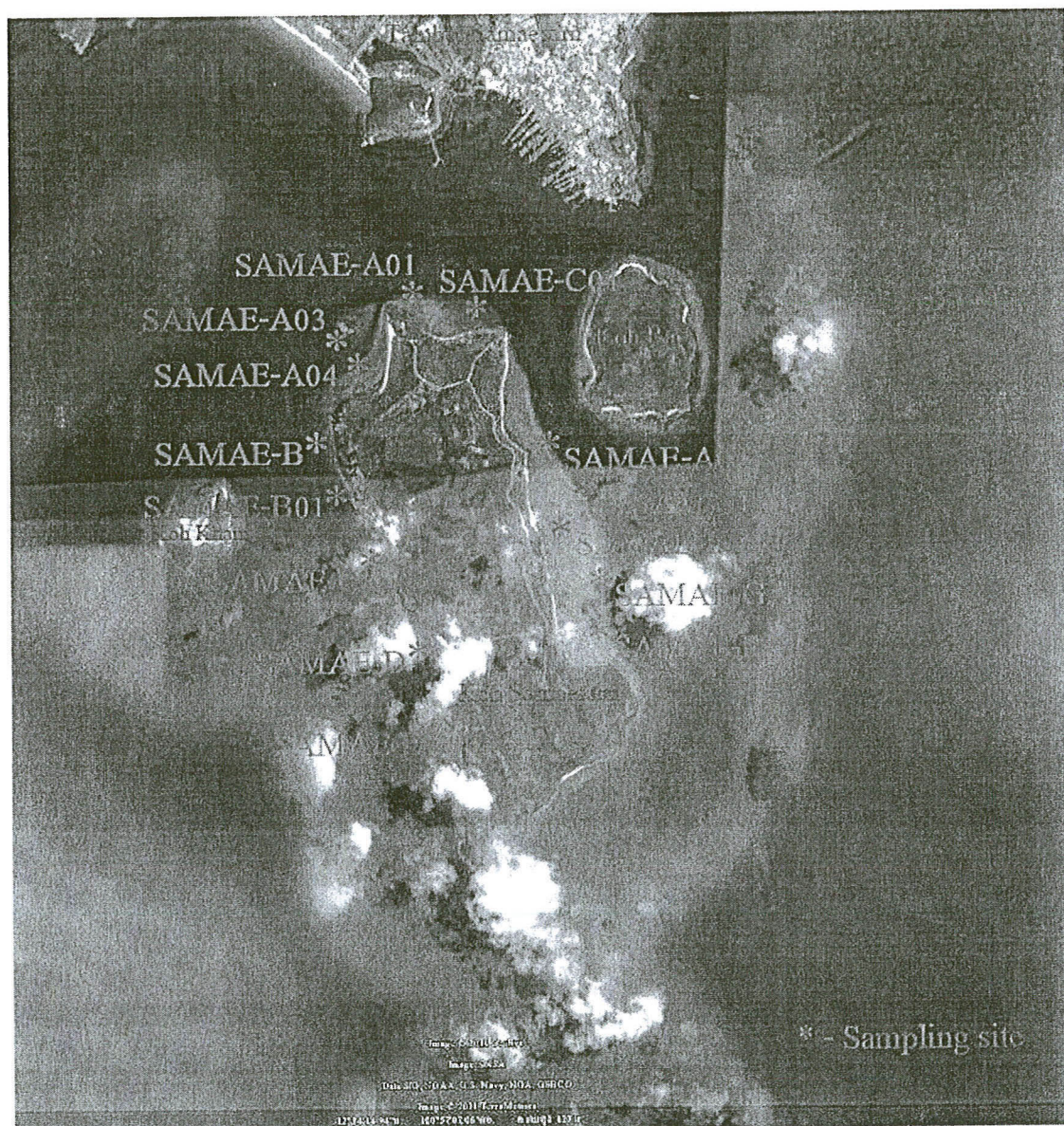
การกำหนดสถานีเก็บตัวอย่างโดยคัดเลือกพื้นที่ทำการศึกษาแหล่งที่อยู่อาศัยของโคฟีพอดและไมซิด ได้แก่ เกาะเสม็ดสาร และเกาะปลาหมึก จังหวัดชลบุรี

วิธีดำเนินการเก็บตัวอย่าง

ทำการเก็บตัวอย่างจากหาดนางรอง จังหวัดชลบุรี และเก็บตัวอย่างจากแนวปะการัง เกาะ
แสมสารใน 1 ปี โคฟีพอดกลุ่มที่เป็นเพลาคิด รวบรวมโดยการลากในแนวตั้งเหนือระดับพื้นท้องน้ำ 30
เซนติเมตร ด้วยถุงลากแพลงก์ตอนขนาด 100 ไมโครเมตร ส่วนตัวอย่างโคฟีพอดในกลุ่มที่อาศัยอยู่ตาม
ผิวท้องน้ำ (Benthic copepods) และไมซิด ที่บริเวณหาดทรายทำการเก็บด้วยถุงลาก sledge net ขนาด
ความถี่ตาข่าย 330 ไมโครเมตร โดยเก็บตัวอย่างเวลาน้ำขึ้นที่ระดับความลึกมากกว่า 1.5 เมตร ใน
แนวขนานกับหาดทราย ส่วนในแนวปะการังเก็บตัวอย่างด้วยถุงลากแพลงก์ตอนขนาดความกว้างของ
ปากถุง 30 ซม. ขนาดความถี่ของตาข่าย 330 ไมโครเมตร ดำน้ำเก็บที่ความลึกต่างกัน ตัวอย่างที่ได้
รวบรวมใส่ในขวดพลาสติกและเก็บรักษาตัวอย่างด้วยฟอร์มาลิน 4 % จากนั้นนำมานับจำนวนและ
จำแนกชนิดภายใต้กล้องจุลทรรศน์ในห้องปฏิบัติการ

ตารางที่ 1 จุดสำรวจและเก็บตัวอย่างแผนงานวิจัยทรัพยากรชีวภาพทางทะเลในพื้นที่ปกปักรักษารูธรรมพิช
ทางทะเล หมู่เกาะแสมสาร จังหวัดชลบุรี : องค์ความรู้พื้นฐานสู่วิถีไทยและการใช้ประโยชน์อย่าง
ยั่งยืน

รหัสสถานี	วันที่	สถานีสำรวจ
SAMAE-A01	17 พฤศจิกายน 2553	เกาะแสมสาร ทิศเหนือ
SAMAE-A02	17 พฤศจิกายน 2553	เกาะแสมสาร ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ
SAMAE-A03	18 พฤศจิกายน 2553	เกาะปลาหมึก ทิศใต้
SAMAE-A04	18 พฤศจิกายน 2553	อ่าวลูกกลม เกาะแสมสาร ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ
SAMAE-B	26 มกราคม 2554	หาดหิน เกาะแสมสาร ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ
SAMAE-B01	26 มกราคม 2554	หาดหิน(ต่อเนื่อง) เกาะแสมสาร ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ
SAMAE-C	27 มกราคม 2554	อ่าวหาดกรวด เกาะแสมสาร ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ
SAMAE-C01	27 มกราคม 2554	หาดหน้าบ้าน (เรือจม) เกาะแสมสาร ทิศเหนือ
SAMAE-D	22 มีนาคม 2551	หาดเตย เกาะแสมสาร ทิศตะวันตก
SAMAE-E	22 มีนาคม 2551	อ่าวเลยหาดเตย เกาะแสมสาร ทิศตะวันตกเฉียงใต้

ภาพที่ 1 สถานีเก็บตัวอย่างโคฟีพอดและไมซิด บริเวณเกาะเสมสาร จังหวัดชลบุรี ปี 2554